

Közgyűlés felhőszakadás után

A hirtelen jött vihar – ahogy lenni szokott – kellően kidühöngte magát, majd kisütött a nap. Igaz, közben csordultig áztatta a kastély belső udvarán a ragyogó ízléssel díszített kastélyfal előtt felállított dísztribünt és a körülötte félkörben elhelyezett székeket, amelyek – elázott huzatuk miatt – alkalmatlanná váltak a használatra. A rendezők minden eshetőségre kiterjedt figyelmisségre azonban egy kézmozdulattal átsegítette a gyülekezőket a problémán. A „ropogósra vasalt” egyenruhások egy karmozdulattal jelezték, hogy fáradjunk a kastélykertben fölállított hatalmas sátorba.

Bandor Éva narrátor:

„*E nucis fit corylus, ex glande ardua quercus,*

Exiguum nihil esse putes, quod crescere possit.”

[Magból lesz a mogyoró, makkból a büszke égetőrő tölgy,

Jelentéktelen semminek hinnéd, mi fává terebélyesedik később.]

Heinrich David Wilckens szavaival szeretnék köszönten minden kedves résztvevőt, köszönöm, hogy elfogadták megívásunkat.

Az iménti gondolat, amit Heinrich David Wilckens professzor egykori hallgatója, Nedeczey Ferenc jegyzett le, most egy jelképes fát vetít elénk: az erdészeti felsőoktatás 200 éves fáját. E ma már aggastyán korba érkezett fa ültetésének gondolata 1807 júniusában a bécsi udvari kamara, valamint a pénzverészeti és bányászati udvari kamara közös tanácsülésén határozott el. Ezután I. Ferenc osztrák császár és magyar király

1807. augusztus 30-án a főkamagrófi hivatal szervezetébe tartozó Erdészeti Tanintézet felállítását rendelte el. Helyszíntként Selmechányát szemelték ki, ahol a leendő fácskának a bányászati és a kohászati oktatás serdülő fái oltalmat, segítséget jelenthettek. Az erdészeti felsőoktatást szimbolizáló makkot 1808. január 5-én vetették el, ténylegesen ekkor alakult meg az Erdészeti Tanintézet.

A csírázó makk jó egy évvel később, 1809. február 12-én dugta hajtását a föld felszíné fölé, amikor is Heinrich David Wilckens – a császár születésnapján – megtartotta első előadását. S itt egy pillanatra álljunk meg, tisztelegjünk némán Wilckens professzor emléke előtt, aki a magoncot, később a csemetét majd negyed évszázadon át, egy fa életének a legnehezebb időszakában ovtá, védelmezte, s neki köszönhetően növekedhetett, gyarapodhatott. Az egyre életerősebb, büszke fa koronájából a történelem viharai hol kisebb, hol időnként nagyobb ágakat hasítottak le, de az őt óvó kezeknek köszönhetően sebei hamar begyógyultak. E fa hat évtizeden keresztül csak német szót, szakkifejezéseket hallott, mígnem az 1868/1869. tanévtől kezdve – Wagner Károlynak köszönhetően – magyarul beszélnek hozzá. Ezt a jeles tényét ünnepelték meg az erdészek 1900. július 1-jén az Országos Erdészeti Egyesület második selmechányai közgyűlésén. Most, amikor az egyesület 140. vándorgyűlését rendezzi, ismét itt, Selmeccen találkozunk.

A mi fánkunk is köszönhető, hogy Selmec iskolavárossá fejlődött, ennek a fának is betudható, hogy Sopron egyetemi város lett. Igaz az idősebb fát –

mint köztudott – már nagyon nehéz átültetni, de a kényszerű átplántálás végül is eredményes volt. Sopronban a tölgy tudott „akklimatizálódni”. 1952-ben a Selmec–Soproni erdészeti felsőoktatás testvére is megszületett Zólyomban.

A két évszázad feletti büszkélkedés közben ne feledjük, hogy az erdészeti felsőoktatást jelképező fánk gyökerei német és osztrák honba nyúlnak, nem felejthetjük Wilckens és Feistmantel professzorokat, nem felejthetjük a magyar szaktanárokat, a bányász és kohász szaktársakat.

Aggastyánunk levelei minden évben lehullanak, minden évben ifjú erdőmérnököket vet szanaszét a szél Európában, akik mindannyian fölemelt fővel hirdethetik: egyetlen közös fáról származunk.

A kastély jelenlegi „ura” **Marian Číž**, a vendéglátó szentantali múzeum igazgatója köszöntötte az ünnepi közgyűlésen megjelenteket. Filozofikus eszmefuttatással az erdő nevében megköszönte az éltető esőt, kérve a jelenlévőket, hogy aki tette, ne bánkódjon. Rámutatott, hogy a múzeum a történelem tárgyi gyűjteménye, mely összekapcsol országokat, kultúrákat.

Ezután **Pethő József** elnök lépett a mikrofonhoz: Tisztelt Magyar Erdészek! A magyar erdészeknek „nem valami közönséges napja” ez a mai. Az Országos Erdészeti Egyesület tagsága 109 év után harmadszor jött el Selmechányára, hogy éves – száznegyvenedik – Vándorgyűlést, Közgyűlést szeretett városában tartsa. Az évek óta dédelgetett álom valóra vált. Természetesen kellett ennek megvalósításához olyan szervező csapat, melyet a Balassagyarmati helyi Csoportunk tisztelt tagsága, az Ipoly Erdő Zrt. minden akadályt leküzdő lelkes kollektívája képviselt. Még az utókor jogos ítélte előtt – minden pátosz és túlzás nélkül – kijelenthető, hogy a szakma erdészettörténeti tettet hajtott végre. Remélem, nagyra becsült elődeinkhez hasonlóan – akik 1864-ben és 1900-ban előtűntek itt jártak – méltó módon adóztunk emberi és természeti értékeink védelmében.

Amikor ma negyed tizenkettőkor Selmechánya főterén, a Szentháromság téren felhangzott szlovák, magyar és német nyelven a Cantus Preases-ek művészi tolmácsolásában a Gaudeamus igitur... diáknóta, a főteret betöltött s a tűző nappal dacoló hétszáz magyar erdész szíve megtelt a hála, a tisztelet és szeretet melegével. A Zsembery-ház mellett álltunk, amelyben 200 évvel ezelőtt – 1809. február 12-én – Henrich David Wilckens, az Erdészeti Tanintézet kinevezett tanára megtartotta első előadását. Ezen a helyen kapott lángra a magyar erdészeti oktatás – már 1770-től – parázsló szikrája, hogy földrészen át, sugárzó szellemi erővé váljon. Tiszteletünk és hálnk jeléül – Selmechánya városával és a szlovák erdészekkel együtt – e nevezetes ház falára felhelyezett magyar, német és szlovák háromnyelvű Emléktáblát avattunk. Mind-

két nemzet képviselőinek emelkedett hangú beszédei kifejezték, hogy a magyar erdészeti oktatás bölcsője, a magyar erdészek „búcsújáró helye” továbbra is egy reményteljes jövő kiindulópontja a Kárpát-medence erdészei számára.

Ezután a magyar erdészettörténet legalaposabb hagyományaira építkező és kimunkált szakmai és kulturális „vándorlás” következett számtalan helyen – a résztvevőket a reménytelen választás elé állítva. Emiatt senki se bánkódjon, hisz tudjuk: Selmec... számunkra egy egész életen át tartó szakmai forrás, mindig újabb és újabb felfedezést és ismeretet adó terep, „nőttön nő tiszta fénye”.

És most itt vagyunk lelkiekben és szakmailag feltöltődve – a viharos időjárástól kissé megzavarva -, hogy az ünnepi Közgyűléssel folytassuk a szépen induló napot.

Az OEE közgyűlésein – története során mindig – a jelen legfontosabb dolgait vette górcső alá; azokat, amelyek a lege-

rőteljesebb hatással lehetnek az erdészszakma, így az Egyesület jövőjére is. Most az erdőmérnökképzés van soron.

Már évekkel ezelőtt, amikor az ún. Bolognai folyamat „titkos féreg foga” rágni kezdte a magyar erdészeti felsőoktatás bástyáit, s 2008-ra az aljáig hatolt, az OEE felemelte szavát. Mivel NYME Erdőmérnöki Kara H. D. Wilckens, kinevezett tanár 1808. június 16-ára előterjesztett részletes tantervét tekintette az erdészoktatás kiindulópontjának, így 2008 lett az utód egyetem megemlékezésének éve. Az OEE pedig az adott évre az ERTI 110 éves évfordulójára való megemlékezést ütemezve kényszerült a 2009-es év választására. A lényeg: az előző évben is és most is határozottan kiálltunk és kiállunk az osztatlan, a klasszikus erdőmérnökképzés visszaállítása, illetve továbbvitele érdekében – kizárólag Sopronban. Azért, hogy ennek a fontos ügynek igazi súlyt adjunk: Közgyűlésünk előterébe helyeztük. Erre az ősi Alma Materben, ahol mindezek megalapozása megtörtént, jobb helyet nem is találhattunk volna. Itt vagyunk tehát, hogy újra hitet tegyünk arról, hogy az erdő sokrétűségéhez, annak humán megközelítéséhez a természet-, műszaki és közgazdasági tudományok komplex együttese szükséges, azok egymásra épülő osztatlan szinten történő felépítése révén érvényesülhet csak a jó erdőmérnökképzés.

De más oka is van annak, hogy kiemelt éves találkozóink színhelyéül erdészszívünk mélyén rejtőző helyet választottuk. Töltekezni jöttünk, gyógyírt találni szakmánk sérüléseire, sebeire; szembesülni napjaink erdészetben is fellelhető erkölcsi lazulásával. „Haza-vinni” az oly sokat emlegetett „selmeczi szellem” javító kisugárzását.

Tisztelt Erdészek!

A Kárpát-medencében, de szűkebb hazánkban is csak akkor maradhatunk talpon, ha felvértezzük magunkat szakmai tudásból és erdőszeretből. Ha az igazságra, a tisztességre, a becsületre törekszünk, ha lesz erkölcsi tartásunk, mely megvéd minden szakmai és emberi szélsőségtől. Ne vesszen ki a szociális érzékenység, emberség és empátia a vezetőkből, mely így lehet ment-svára erdőnek és az erdő munkásainak. Uralkodjék a közösséget egybetartó szolidaritás, az erdészársadalmat fenntartó bajtársi együvé tartozás. Elengedhetetlen az elődöktől örökölt hagyomány megtartása és továbbadása, és az ősök által kitaposott jó út követése. Íme a „selmeci szellem” alapelvei, az erdészeti humánökológia alapjai, melyek nélkül nincs demokrácia, de önbecsülést adó munka sem. Az Egyetemnek is kiemelten nagy itt a felelőssége, hogy az oktatáson túl, a fenti elvek szerint nevelje hallgatóit, mert csak így lesz teljes értékű a megszerzett diploma.

Ha az előzőekben ismertetett elvek alapján vizsgáljuk meg az előző, 2008. évi tetteinket, természetesen találunk a jó szakmai felkészültségre és a közösségi összefogásra vonatkozóan kiemelésszerű érdemes tetteket. Így, az erdészszakma teljes köre kiállt az osztatlan erdőmérnökképzés visszaállításáért. Továbbá, az állami erdőterületek egy vagyonekezelőnél való tartásáért is komoly és egyetértő műhelymunka folyt, eredménnyel. Az új erdőtörvény sikerre vitelében ugyancsak osztozik az erdészszakma színe-java. Ami kimondottan Egyesületünk kézjegye, az elmúlt évünk mai közgyűléssel záruló időszakra eső – egy szűk „ipolyi csoport” önzetlen, áldozatos, akadályt nem ismerő – munkája az Erdészeti Lapok – 1862-től, a kezdetektől napjainkig – történő digitalizálása.

Megkerülhetetlen, hogy ezen a helyen ne vetnénk egy pillantást az Akadémia és az OEE közös történetére, s egyetlen személyt, Wagner Károlyt, ne emelnénk a figyelem középpontjába. Egyik legjelesebb szakmai elődünk tiszteletére szeretném meggyújtani a megemlékezés lángját. Akadémiai tanárként nevéhez fűződik a magyar erdészeti szaknyelv 150 évvel ezelőtt felvetett gondolata, vagy Divald Adolffal együtt az Erdészeti Lapok 1862. január 1-jétől történő elindítása. Meghatározó szerepe volt az OEE magyarrá válásában (1866), az Akadémián a magyar nyelvű előadások elindításában (1867), az Aka-

démia oktatási rendszerének megreformálásában (1867–72). Jelen év, 2009. halálának (1879. dec. 21.) 130 éves, majd a következő 2010. születésének (1830. október 8.) 180 éves évfordulója lesz. A magyar erdészet forradalmára és nyelvújítója méltó arra, hogy 2009. decemberében ünnepi ülésel indítsuk a 2010-es Wagner Emlékévet. Rendezvényeinkre minden tagtársunkat már most hívom.

Befejezésül, kérek minden jelenlevőt, hogy legyen holnap is résztvevője vándorgyűlésünknek, Börzsöny és Palócföld nevezetes erdő- és kultúrtájain. Tiszteljük meg az ipolyi kollégákat érdeklődésünkkel – gazdasági eredményeik és mintaszerű egyesületi munkájuk alapján egyaránt érdemesek erre.

Vivat, crescat, floreat Akadémia! Vivat Professzores!

Üdv az Erdészeknek! Jó Szerencsét!

* * *

Sírman Ferenc FVM szakállamtitkár beszédéből idézünk:

Tisztelt Közgyűlés, szlovák és magyar erdész kollégák! Mint mindenki a mai napon, én is e hely szellemét megidévezve, az erdészeti felsőoktatás 200 éves évfordulója, és az Egyesület jubileumi 140. Vándorgyűlése előtt tisztelegve kívánom ünnepi hozzászólásommal köszönteni Önöket.

Kevés olyan szakma van, mint az erdészeké, ahol a hagyományok és az elődök tisztelete ilyen mélyen gyökerezik. Ez nagyszerű dolog, erőt ad sokaknak a mindennapokban, ugyanakkor jelentős kötelezettségekkel is jár: amit az elődök elértek, meg kell őrizni, tovább kell adni, s ha lehet, azon jobbitani.

Ennek megfelelően az erdészeti igazgatás terén nem kisebb ember, mint Kaán Károly nyomdokaiiba kell lép-nünk. Egyfelől a feladat könnyű, mert Kaán Károly 1920-ban, 53 évesen, óriási erdészeti szakmai és közigazgatási tapasztalat birtokában, „Erdőgazdaságpolitikai kérdések” című művében megfogalmazta a magyar erdészeti poli-

tika azóta is érvényes célkitűzéseit. Másfelől viszont a nehézségeket mutatja az, hogy majd 90 év alatt sem sikerült ezeket a célokat maradéktalanul megvalósítani.

Ennek okát ő így fogalmazta meg:

„Sajnos a magyar nép az erdő jelentős nemzetbáztartási szerepét a múltban nem tudta kellően felismerni!... Magyarázatát ennek abban látom, hogy a múlt gazdasági politikája nem is törekedett arra, hogy a természet iránt olyan fogékony magyar népléleknek alkalmat adjon az erdő megkedvelésére és gazdasági jelentőségének felismerésére!”

2009. május 25-én kihirdetésre került az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény, sorrendben a 6. erdő-törvény.

Egy olyan szakmai törvény került elfogadásra, amely egy gazdasági válság és a mindennapos politikai csatározások hatásait úgy élte túl, hogy célkitűzéseiben nem módosult, és úgy gondolom, hogy Kaán Károly elveinek és gondolatainak a továbbvitelét jelenti. Abban, hogy ez így történt, meggyőződésem szerint orosz-lánrésze volt azoknak az erdészeknek, akik a selmeci hagyományokat követő magyar erdészeti oktatásból merítették tudásuk legjavát.

Kaán Károly is felismerte, hogy a Kárpát-medencében élők egymásra vannak utalva, és ennek megfelelően a szomszéd államokkal való jó kapcsolat fenntartását, a hiányzó közös európai erdészeti politika kialakítását szorgalmazta.

A törvény az európai erdészeti politikai célok fő fórumaként az Európai Erdők Védelme Miniszteri Konferenciák határozatait, valamint az uniós Erdészeti Stratégiát és Cselekvési Tervet ismeri el, és azok nemzeti szinten történő megvalósítása érdekében a Nemzeti Erdőprogram megalkotását és végrehajtását rendeli el.

A klímavédelem és a biológiai sokféleség megőrzése érdekében fontos szakmai előrelépésnek tekinthető az erdő természetes állapotának elkülönítése, és az erdőgazdálkodási tevékenység ezek szerint történő eltérő szabályozása.

A körzeti erdőtervezést továbbra is állami feladatként deklaráltuk, mivel annak fontossága az állami felügyelet szempontjából továbbra sem csökkent.

Annak érdekében, hogy a magyar néplélek mindjobban megismerje és megkedvelje erdeinket, a nyilvánosság képviselőit az Országos Erdő Tanácsban keresztül be kell vonni az erdészeti po-

litika formálásába, az állami erdőtervezés során gondoskodni kell a lakosság széles körű tájékoztatásáról, és országos szinten intézményesíteni kell az Egyesület által már évek óta megszervezett Erdők Hete programsorozatot.

E törvényi célok elfogadását követően tehát az a feladatunk, hogy az erdők és az ember szövetségének erősítése érdekében a törvény szellemének együtt szerezzünk érvényt. Olyan hosszan tartó és erős egységet kívánok tehát az erdészeknek, mint amilyen az erdei életközösség tagjai között kialakult.

Üdv az erdészeknek!

Benedek Fülöp az MNV Zrt. vezérigazgató-helyettese azzal kezdte mondanóját, hogy a mai nap megerősítette: nagy erő rejlik az összefogásban. Ez példaértékű lehet a politika számára is. Ez az évszázados hagyomány a politikusoknak is „táplálékot” jelent. Bizton az reménykedhet a jövőben, aki a múltat megbecsüli.

Felhívta a figyelmet, hogy a tudatos erdőgazdálkodás még régebbi múltra tekint vissza, mint a 200 éves felsőoktatás.

Magyarországon már több mint 2 millió hektár erdő van, és elismerésre méltó az a munka, amit az erdészek végeztek az erdők, a fenntartható fejlődés, az egészséges élet érdekében.

A vezérigazgató-helyettes felidézte, sokat vitatkoztak korábban, hogy van-e jövője az államerdőzetnek. Igen, van! – adta meg a választ. – Régen is a királyi, a kincstári erdők tartották fenn a folyamatosságot. Tehát az erdőgazdaságoknál az erdő jó helyen van. Elmondta, hogy nem szándékoznak olyan átszervezéseket végrehajtani, amelyek a racionalitáson túlmennének. Ezzel együtt a megkezdett átszervezések folytatódnak.

Ugyanakkor tudja, hogy a társadalom érzékenyen reagál az erdővel kapcsolatos változásokra. Leszögezte, hogy az erdők gazdasági igénybevétele csökken, a közjóléti funkció pedig erősödik. Ebben az évben 1,5 milliárdot fordítanak közjóléti kiadásokra.

Kiemelt szerepet tulajdonít a határon átvélő kapcsolatoknak is, ezért azokat bátorítani szeretné.

Hangulatteremtőnek a Szóttos néptánc-együttes mutatott be repertoárjából néhány darabot.

Martin Moravčík CSc, az országos Erdészeti Központ vezérigazgatója: Büszkeséggel tekintenek ők is a közös XVIII–XIX. századi elődökre. Elmondta, hogy a Nemzeti Erdőprogram és az erdőstratégia keretein belül több programot dolgoznak ki, amelyek illenek az európai erdőstratégiába.

Valamennyi állami és magánerdő gazdasági tervek szerint működik, ezeket az állam finanszírozza. Erdeik 26 százaléka – mintegy 2 millió hektár – védett, amelyeken a hektáronkénti átlagos fatömeg 234 m³.

Jelenleg az állami erdők aránya 55 százalék. De utalt arra, hogy a magánosítással kapcsolatos tulajdonrendezés még nem fejeződött be.

Nem titok, hogy a szlovákiai erdőgazdálkodás is sok gonddal küszködik. Ezek egy része az emberi beavatkozással kapcsolatos: a lucfenyvesekkel kapcsolatos problémák, a viharkárok, szél-döntések, hó- és fagykárok, és a különböző biotikus károk (szú, gomba). A társadalom ugyan elismeri az erdők

sok funkcióját, de a támogatás jelentősen csökkent. Szlovákiában egy hektárra vetítve 2,6 €, míg máshol ennek többszöröse.

Megemlítette, hogy nem megfelelő az együttműködés és koordináció a többi kapcsolódó ágazattal. Növelni kell az erdészet versenyképességét. A mintegy 300 munkatársat foglalkoztató Nemzeti Erdészeti Központ egyik kulcskérdése az erdészeti politika. Elismerését fejezte ki a Országos Erdészeti Egyesületnek, amely ilyen gazdag hagyományokat képes életben tartani. Köszönetét fejezte ki a selmeci erdészeti kutatóállomás 1898-as megalapításáért.

Jan Malko, az Szlovák Erdészakamara elnöke elmondta, hogy szervezetük nem állami, és apolitikus érdekvédelmi tömörülés. Kifejtette, hogy a kamara jelenleg is keresi a helyét, és arra törekszik, hogy az alapfeladatai mellett a társadalom számára kommunikálja az erdészek munkáját.

Az elnök méltatta a Selmeci Akadémia hatását egész Közép-Európa erdőgazdálkodására. Kevés szakma büszkélkedhet ilyen gazdag hagyományokkal. Tisztelettel tekintenek a közös intézményre, ahol a legmagasabb képesítésű szakembereket képezték ki. Kiemelte, hogy az erdészek Szlovákiá-

ban is védik a kiharcolt pozíciójukat, és abban bíznak, hogy nemcsak a társadalom széles körei, hanem a politikusok is megismerik az erdészet jelentőségét, és ezzel tekintélyt vívhatnak ki. Szorgalmazta, hogy gyakoribb találkozásokra és tapasztalatcserékre volna szükség.

Milan Golis, a Szlovák Magánerdőtulajdonosok Tanácsának elnöke: A 11. században az éppen kialakulófélben lévő történelmi Magyarország területének nagy részét erdőségek borították. Az itt található őserdők még nem voltak magántulajdonban, hanem ún. „res nullius” területeknek tartották azokat, melyek tulajdonjoga az egykori törzsek főnökeiről az új államalakulatra szállt át, az ún. kamaraerdők formájában. Ezek a területek kerültek később királyi adományként az egyházi és a világi előljáróságok képviselői között felosztásra. Napjainkban Szlovákiában az állami tulajdonban levő és a magánerdők aránya 53% a 47%-hoz a magánerdők javára. A magántulajdonban levő erdőknél 47% társulási tulajdonról, 27% egyéni tulajdonról, 19%-ban községi és 7%-ban egyházi tulajdonról van szó. Vagyis egy nagyon sokrétű, nézeteiben nem egyöntetű közegről van szó, mely közegnek azonban nagyobb részt kellene vállalnia az erdőgazdálkodási politikában a normák vagy a megfelelő jogi környezet kialakításában. Jelen esetben különböző formákban kb. 250 ezer erdőtulajdonosról beszélhetünk, közülük azonban csak elenyésző részben vannak olyanok, akik rendelkeznek pl. internet hozzáféréssel, vagyis a csoport nagy részével az állam nem tud rendszeres kommunikációt kialakítani. A demokratikus folyamatok hatására 1989 után a magántulajdonban levő erdők tulajdonosai négy meghatározó, működőképes és általánosan elfogadott szövetségbe tömörültek. Az integrációs törekvések csúcsát 2006-ban a Szlovákiai Magánerdő Tulajdonosok Szövetségének Tanácsa nevű szervezet jelentette, mely tanács képes egységesen fellépni és képviselni tagjainak érdekeit, ami kivételesen nagy jelentőséggel bír az álla-

mi szervek esetében, ill. az erdőgazdasági politika alakításában.

Mivel jelenleg ezt a szervezet képviseli, engedjék meg, hogy szívből üdvözljem a 140-ik vándorgyűlés összes résztvevőjét, mely találkozó a selmecbányai erdészeti oktatás megalapításának 200. évfordulója jegyében kerül megrendezésre, ugyanakkor köszönöm a szervezőknek a meghívást és a lehetőséget, hogy felszólalhatok.

Megemlékezés elhunyt tagtársainkról

A klopacska figyelmeztető ütemére az Erdészhimnusz halk éneke alatt Schmuck Melinda égő bányászmeccsese emlékeztető fényével Ormos Balázs főtktár olvasta fel az elmúlt évi vándorgyűlés óta elhunyt tagtársaink névsorát.

Antal József – erdésztechnikus
 Balogh Béla – erdőmérnök
 Bárdos Béla – erdész
 Barkóczy László – erdőmérnök
 Beiwinkler Győző – erdőmérnök
 Berkenyei András – erdőmérnök
 vitéz Bodnár Attila – erdésztechnikus
 Bóna Péter – egyéb középfok
 Csóka Lajos – erdésztechnikus
 Dévényi Gusztáv – erdőmérnök
 Drávecz Andor – erdésztechnikus
 Dvorszki József – erdőmérnök
 Frányó Imre – erdésztechnikus
 Fullér József – erdésztechnikus
 Dr. Gergác József – erdőmérnök
 Gyurkó Pál – erdőmérnök
 Hadnagy János – erdésztechnikus
 Dr. Hajdú Gábor – erdőmérnök
 Halász László – erdőmérnök
 Dr. Halupa Lajos – erdőmérnök
 Henter Pál – erdőmérnök
 Hermann Rezső – erdésztechnikus
 Hodai Pál – erdésztechnikus
 Horváth Zoltán – faipari mérnök
 Ipsits Lajos – *Bedő-díjas* erdőmérnök
 Jaksa Ferenc – erdésztechnikus
 Jancsó Gábor – erdőmérnök
 Karakai Imre – erdésztechnikus
 Kertész Károly – erdőmérnök
 Kiss Gyula György – erdőmérnök
 Koncsos István – erdésztechnikus

Kovács Péter – erdőmérnök
 Kurucz Béla – erdőmérnök
 Dr. Madas András – erdőmérnök

Örökös Tiszteletbeli Elnök

Malinák János – erdésztechnikus
 Márczis Béla – erdőmérnök
 Mitnyik László – erdőmérnök
 Molnár László – erdésztechnikus
 Nagy Csaba – egyéb felsőfok
 Nagy Mihály – erdőmérnök
 Németh Ferenc – erdőmérnök
 Pál István – egyéb felsőfok
 Pankotai Eszter – erdőmérnök
 Papp Sándor – erdésztechnikus
 Pósi Adalbert – erdésztechnikus
 Rácz Győző – erdőmérnök
 Schulteis György – erdőmérnök
 Soós Zoltán – erdőmérnök
 id. Szabó Ferenc – erdésztechnikus
 Szel Ede – erdőmérnök

Szemes Sándor – erdőmérnök
 Szigeti Nándor – erdőmérnök
 Szabolcs Béla – erdész
 Tuza László – erdésztechnikus
 Újházi Béla – erdőmérnök
 Újvári Ferenc – erdőmérnök
 Vajda Sándor – erdőmérnök
 Várkonyi Vilmos – erdőmérnök
 id. Wisnovszky Károly – erdőmérnök
 Zachar Miklós – erdésztechnikus
 Pethő József elnök bejelentette, hogy egyesületünk örökös elnöke, Madas András tagtársunk 91 éves korában az elmúlt héten csendesen eltávozott közülünk.

A bányászmeccses lángjának kihunyása után újra a Szöttes együttes műsora következett, majd a Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának dékánja lépett a mikrofonhoz.

Náhlík András: Alig egy éve ünnepeltük Sopronban az erdészeti felsőoktatás 200. évfordulóját. 1808. január 5-én keltezték ugyanis azt a dokumentumot a magyar udvari kancel-

lária számára, amelyben hivatalosan közzétették az Erdészeti Tanintézet létesítését és Henrich David Wilckens kinevezését akadémiai tanárrá és egyben bányatanácsossá. Ám az oktatás elkezdésének előkészületei újabb 1 évet vettek igénybe, így Wilckens 1809. február 12-én kezdte meg előadásait, ünnepélyes külsőségek közepette, a főkamaragrófi hivatal jelenlétében. Ezért a megemlékezés felsőoktatásunk kezdeteiről ez évben is aktuális, és hol is lehetne méltóbb helye, mint Selmechányán, erdészeti felsőoktatásunk bölcsőjénél. Vessük tehát össze a mai helyzetet a történelmi idők eseményeivel, hiszen a mai fejlemények csak történelmi összefüggésben, történelmi fejlődésük vizsgálatával érthetőek meg és értékelhetők.

Alighogy Wilckens előadásaival elkezdődött az önálló erdészeti felsőoktatás, meg kellett küzdeni I. Ferenc tanügyi rendelete, a második *Ratio educationis* intézkedéseinek következményeivel. A rendelet csökkentette a középiskolában a természettudományos oktatást, ezért az akadémián előkészítő tanfolyamokat indítottak matematikából és fizikából.

Korunkban pedig, a rendszerváltoztatás után szembesültünk a középiskolák tananyagának csökkentésével, és a természettudományos tárgyak ismeretanyagának visszaszorulásával. A történelem ismétli önmagát...

Wilckens, nem sokkal azután, hogy 1809-ben megkezdte előadásait, felismerte a műszaki ismeretek oktatásának fontosságát, és az eredeti tananyagot már ki is egészítette, megerősítve a műszaki képzést: bevezette a mechanika és a géptan oktatását, a magánerdészeti tanulók pedig földmérést is tanultak.

1872-re a Wagner Károly által véghezvitt átszervezés következtében a

szaktudományokat a kor nemzetközi színvonalának megfelelően oktatták. Mondhatjuk, hogy ekkor alakult ki az erdészeti műszaki oktatásának tartalma, szerkezete.

És megint a jelenkor: karunk egyik legnagyobb kihívása, hogy hogyan tudjuk megőrizni az oktatás színvonalát. Ezt várja el tőlünk a szakma, ez jelent biztosítékot a munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre.

Itt kell megemlítenem az 1872-es wagneri átszervezést. A képzés megerősödése mellett negatívuma is volt ennek az időszaknak, nevezetesen megszüntették a kötelező tanrendet, vagyis a hallgatók szabadon választhatták meg lehallgatandó tárgyaikat és vizsgaszabadságot vezettek be, melynek értelmében nem volt kötelező a félév végén vizsgázni. Mindez már a korabeli értékelések szerint is visszavetette a hallgatók tudásanyagát, tanulmányaikban elmaradtak. A változás 4 évre rá következett be, amikor rendszabályt bocsátottak ki az új tanrendszerről. A hasonlóság a ma problémáival kísérteties.

De nem csak az említettekkel összefüggésben követjük el ismét a régmúlt hibáit, hanem például a képzés szerkezetét, időtartamát tekintve is. 1861-ben a bécsi pénzügyminisztérium az akadémia javaslatára a 3 éves erdészeti oktatást 2 évesre degradálta. 1865-ben ismét 3 éves. Az 1872-es átszervezés kétféle képzést határozott meg: képeztek általános erdészt és erdőmérnököt. Az előbbi 3 éves, az utóbbi 4 éves képzés volt. Az 1904. évi reorganizáció révén, munkaerő-piaci kereslet híján megszűnt a 3 éves általános erdészeti tanfolyam, ettől kezdve okleveles erdőmérnököket képeztek, a képzés egységes és 4 éves,

később, 1934-ben 4,5 éves, 1957-től 5 éves lett.

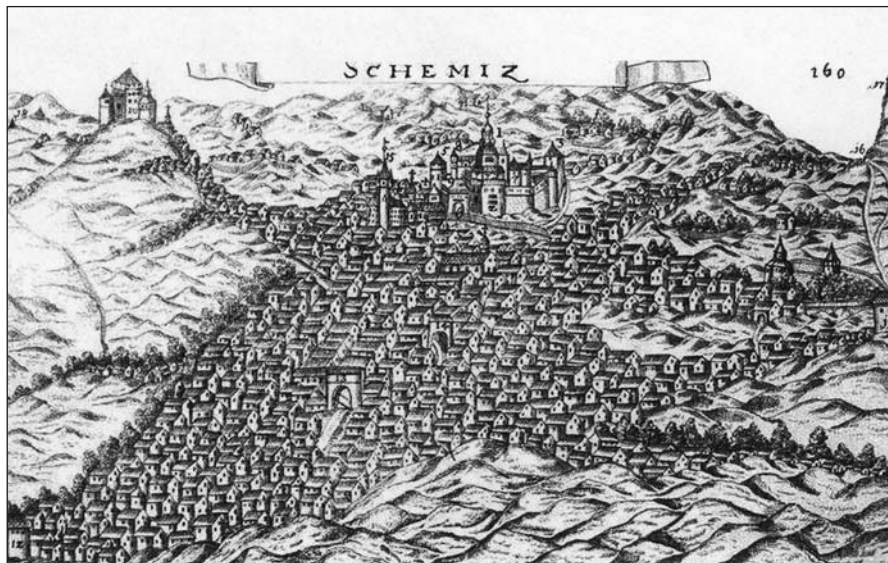
Ma pedig itt van a bolognai folyamat, melynek következtében gyakorlatilag visszatértünk az 1904-es reorganizáció előtti állapothoz.

Ha már az európai tendenciákat követjük, sokkal fontosabb lenne a felsőoktatás nyakló nélküli liberalizálása helyett az állam oktatásirányító funkciójának fenntartása, és az oktatáspolitikai további professzionalizálása, valamint az oktatás és a gazdaság, illetve a szakképzés és a munkaerőpiac, illetve a vállalati gazdálkodás közötti kooperáció erősítése. Különösen, hogy tudjuk, az erdőmérnök-képzés átalakítása a bolognai folyamatnak megfelelően egész Közép- és Kelet-Európában a mienkhez hasonló problémákat vetett fel.

A kiegyezés után Wagner Károly, akít az erdészeti szakoktatás átszervezésére kértek fel, a gyakorlati oktatás hiánytalan megvalósítására és elősegítésére kérte, hogy a kisiblyei tanulmányi erdőt adják át az akadémia tulajdonába, teljes kezeléssel és felelősséggel. A kérést a pénzügyminisztérium megalapozottnak találta, és a kisiblyei gyakorlati oktatást szolgáló erdőt az akadémia önálló kezelésébe adta.

A probléma újratermelődött az akadémia Sopronba költözése után. A megoldást ekkor is megtalálták. 1945-ben a földművelésügyi miniszter az erdőmérnöki kar használatába adta tanulmányi erdőgazdaság céljára azokat a most már államosított erdőket, amelyek korábban Sopron város tulajdonában voltak.

És a jelenkor: a Nyugat-magyarországi Egyetem évek óta szeretné elérni a Tanulmányi Erdőgazdaság vagyongazdálkodási jogának átruházását – sikertelenül.

Végül a Vándorgyűlés aktualitása okán engedjenek meg néhány gondolatot a szakmai kapcsolatokról, kiemelten az Országos Erdészeti Egyesülettel fennálló viszonyról, amely mindenkor szoros volt és együttműködő. 1851-ben a Magyarországon élő erdészeti szakemberek megalapították az *Ungarischer Forstvereint*, azaz a Magyar Erdőszegyletet, amely egy évre rá a birodalmi erdészeti egyesülethez csatlakozott. Az egyeslet nyelvében német, szívében, cselekedeteiben magyar volt. 1866. december 9-én rendkívüli közgyűlés keretében alakult át Országos Erdészeti Egyesületté. És egy másik, a szakma szempontjából fontos esemény: 1862-ben Divald Ferenc és Wagner Károly megalapították az Erdészeti lapok szakfolyóiratot.

A szakma és az akadémia egységes kiállása tette lehetővé már a kiegyezés előtt a magyar erdészek szakmai közösségének megalakulását, a magyar nyelvű szakfolyóirat indítását, majd – fokozatosan – a magyar nyelvű erdészképzés megvalósítását.

És ma, ha meg akarjuk tartani struktúráinkat, szervezetünket, mindazt az értéket, amit az elmúlt évtizedekben létrehoztunk, ha meg akarjuk akadályozni szakmánk perifériára szorulását,

megint összefogásra, ugyanilyen egységes kiállásra van szükség.

És akkor fel kell tennünk a kérdést: mi lehet ma fontosabb, mint a vándorgyűlésen, az erdészek eme legfontosabb közösségi eseményén személyes jelenléttel súlyt adni ennek az ünnepnek? Vezérigazgatónak és integrátornak, erdészoktatónak és kutatónak, erdésznek és erdőmérnöknek egyként itt kellene lennie. És mi lehet fontosabb, mint a megalkuvással és megalkuvás nélkül történő összefogás szakmánk ügyének előmozdítása érdekében? Megalkuvással, mert lehetnek szakmánkon belül is eltérő részérdekek, belviszályok, amelyeken felül kell emelkednünk. És megalkuvás nélkül, mert nem hajthatunk fejet szakmánkat szétziláló külső törekvések előtt. És éppen ezért fenntartás nélkül kell elfogadnunk minden, a szűkebben vett szakmán kívülről nyújtott segítő kezet, mindazokét, akik szakmánk érdekeivel azonosulni tudnak, mert vannak ilyenek, lett légyen szó miniszterről, szakállamtitkárról vagy képviselőről.

Összefogásra van tehát szükség, és hitem szerint az összefogást csak és kizárólag az Országos Erdészeti Egyesület tudja létrehozni. Aki ezt a demokratikusan megválasztott szakmai érdekvédelmi szervezetet negligálja, nem ismeri fel

az idők szavát. Nem ismeri fel az egységes fellépés jelentőségét, aki ügyünknek személyes tetteivel, kiállításával, írásaival ki-ki a maga helyén, a maga lehetőségeit a végtelenségig kihasználva nem tesz.

Írást említettem. Legfontosabb szakmai periodikánk, az akadémiai oktatók által majd 150 éve életre keltett *Erdészeti Lapok* támogatása mindenkinek kötelessége. Támogatása anyagiakkal, ha arra lehetősége van, és támogatása szakmai és szakmapolitikai írásaival vagy legalább a lap megvételével. Ez a legfontosabb fórum szakmai hitvallásunk megfogalmazására, itt lehet azt kialakítani, álláspontunkat ennek oldalain lehet kikristályosítani.

Másrészt viszont ki kell lépnünk a szűken vett szakmai keretek közül. Nem fortyoghatunk önmagunkban, saját köreinken belül. Ezért különösen fontos, hogy írástudóink, szónokaink a megfelelő fórumokon, országos médiákban kiálljanak ügyünkért.

Vannak szövetségeseink, de ügyünkért nekünk kell elsősorban kiállnunk. Bátor kiállítás kell hozzá, nem meghunyászkodás. Felülemelkedettség kell hozzá, kicsinyes egyéni érdekeinket háttérbe kell szorítanunk, és a szakmát kell előtérbe helyeznünk.

Üdv az erdésznek!

